

Concert zondag 8 januari 2012
The Hague String Variations
Hotel NH Sparrenhorst - Nunspeet

Inhoud

- 2 Programma 8 januari 2012
- 3-4 Over de musici
- 5-6 Toelichting door Leo van Wijk
- 7 Contactadressen en concertlocaties
- 8 Agenda seizoen 2011/2012
- 9 Bestelformulier seizoen 2011/2012

randmeer
concerten

*Voorblad: The Hague String Variations op 13 december 2009
in Hotel NH Sparrenhorst (oude samenstelling ensemble)*

Nieuwjaarsconcert

6e Randmeerconcert - seizoen 2011/2012
zondag 8 januari 2012 14.00 uur
Hotel NH Sparrenhorst - Nunspeet

The Hague String Variations

Loortje van den Brink - viool, Alexandra Mashina - viool, Hannah Shaw - altviool
Veronika Lénártóva - altviool, Clotilde Lacroix - cello, Noëlle Weidmann - cello

Antonin Dvořák
(1841-1904)

Strijksextet in A gr.t. opus 48 (1878)

- *Allegro moderato*
- *Dumka. Poco allegretto*
- *Furiant. Presto*
- *Finale. Tema con variationi. Allegretto grazioso, quasi allegretto*

Béla Bartók
(1881-1945)

44 Duo's voor twee violen Sz 98 (1931)

Selectie uit dit werk

~ Pauze ~

Johannes Brahms
(1833-1897)

Strijksextet nr 2 in G gr.t. opus 36 (1864)

- *Allegro non troppo*
- *Scherzo. Allegro non troppo - Trio. Presto giocoso*
- *Adagio*
- *Poco Allegro*

The Hague String Variations 1/2

In de zomer van 2007, na het volgen van een intensieve kamermuziekcursus bij Susanne van Els en het geven van concerten in de Gelderse Muziek Zomer (NJO Summer Academy), besloten zes studenten van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag een nieuw ensemble op te richten: 'The Hague String Variations'.

Een internationaal ensemble, met als basis een strijksextet (2vl,2vla,2vcl), dat opgesplitst kan worden in alle mogelijke combinaties van solospeler tot volledig sextet. Deze flexibiliteit geeft THSV de mogelijkheid een grote variëteit aan te bieden binnen hun programmering met een veelzijdig palet aan klankkleuren. De leden van THSV komen uit Nederland, Amerika, Slowakije en Frankrijk en volgden allen hun Masteropleiding aan het Koninklijk Conservatorium, bij Vera Beths (viool), Ron Ephrat (altviool) en Michel Strauss (cello).

THSV trad op tijdens de Haagse Muziek Driedaagse 2007 in de Nieuwe Kerk en was te bekijken in het programma 'Vrije geluiden' van de VPRO. In april 2008 bezochten zij de prestigieuze kamermuziekcursus IMS Prussia Cove in Cornwall en hadden daar les van Peter Cropper. In de NJO Summer Academy 2008 werd THSV gecoacht door Vera Beths en Reinbert de Leeuw in Schönbergs Verklärte Nacht. Zij brachten dit en andere werken ten gehore in de Gelderse Muziek Zomer 2008. In september 2008 trad The Hague String Variations op in de Anton Philips Zaal in Den Haag en dit werd live uitgezonden door Radio West. Het sextet wordt gecoacht door Susanne van Els, altvioliste van het Schönbergensemble en Ron Ephrat, aanvoerder altviolen bij het Rotterdam Philharmonisch Orkest en werkte reeds samen met musici als Pierre Woudenberg (klarinet), Ying Lai Green (contrabas) en Libia Hernandez (contrabas).

Veronika Lénártová - altviool

Altvioliste Veronika Lénártová (30-05-1981), geboren in Bratislava (Slowakije) sloot in 2009 haar Masteropleiding af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Ron Ephrat met een 10. Veronika was prijswinnaar van de "Slovak Interconservatorial Competition" en de "International Beethovens Hradec Competition" en soleerde met de Olomouc Symphony Orchestra en de Youth Vienna Orchestra. Ze vervingde bij het Residentie Orkest, Consorto Rotterdam, de Czech Chamber Solists en de Solistes Europeens Luxemburg en Cammerata Europeana en werkt sinds september 2009 als tutti altvioliste bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest.

Clotilde Lacroix - cello

Celliste Clotilde Lacroix (01-03-1985), geboren in Lyon (Fr.) sloot in 2009 haar Masteropleiding af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Michel Strauss. Zij speelde op vele festivals zoals l'Abbaye de Fontfroide (solo) en Montflaquin (kamermuziek). Ze was solocellist van het UNESCO Orchestra in Parijs en maakte een opname van Ten Preludium in nauwe samenwerking met de componiste Sofia Gubaydulina. Clotilde studeerde kamermuziek repertoire bij Nicolas Dautricourt en Florin Szigeti (Enesco Quartet) en volgde masterclasses bij Yovan 'Markovitch (Ysaye Quartet), Bernie Greenhouse (Beaux-Arts Trio), Anner Bijlsma and Lluís Claret. Onlangs won zij de stageplek bij het Residentie Orkest in Den Haag en maakte zij een opname van Penderecki's 'Per Slava'.

De foto's zijn in mei 2007 gemaakt in de Catharinakapel, waar Veronika Lénártová en Clotilde Lacroix samen met Lisanne Soeterbroek optraden tijdens het Jonge Talentenconcert.

The Hague String Variations 2/2

Hannah Shaw - altviool

De Amerikaanse altvioliniste Hannah Shaw geniet van het ontdekken van een grote verscheidenheid aan muzikale genres en speelstijlen. Met diverse ensembles zoals het Asko Schonberg Ensemble en het New Juilliard Ensemble speelde zij eerste uitvoeringen van verschillende muziekstukken. Ze nam deel aan het Juilliard Focus! Festival en de Museum of Modern Art (New York) Summergarden. Hannah heeft haar Bachelor diploma behaald aan het "Oberlin Conservatory of Music" als studente van Roger Chase. Haar Master's Study heeft zij afgesloten aan de Juilliard School, waar zij studeerde bij Toby Appel en Samuel Rhodes. Daarnaast studeerde zij barokviool bij Robert Mealy. Hannah is momenteel aanvoerder van de altviolen in het Magogo Kamerorkest.

Noëlle Weidmann - cello

Noëlle Weidmann is geboren in 1985 in Metz (Frankrijk). Op vijfjarige leeftijd begint ze piano te spelen, een jaar later volgt ook de cello. Al snel behaalt ze gouden medailles voor cello, kamermuziek en muzikale ontwikkeling, evenals een zilveren medaille voor piano aan het conservatorium van Metz. Een jaar later sluit ze haar cellostudie in de klas van Jean Charles Rougier af en besluit zich voortaan volledig toe te leggen op dit instrument. In 2001 wordt ze toegelaten aan het Conservatoire National Supérieur de Musique van Parijs in de klas van Michel Strauss, waar ze vier jaar later haar diploma behaalt. Ze besluit haar studie voort te zetten aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen bij Jan Ype Nota en Michel Strauss. Een jaar later behaalt ze haar diploma met onderscheiding. In mei 2006 wordt ze benoemd tot solocellist bij het Noord Nederlands Orkest, in augustus is ze laureaat van de Stichting Labberte Hoedemaker en in september werd ze toegelaten tot de voortgezette opleiding van het CNSM te Parijs. Daarnaast treedt Noelle op als soliste bij Franse orkesten en als kamermuzikant

Loortje van den Brink - viool

Loortje van den Brink is in 1981 geboren in Eindhoven. Zij studeerde aan het Koninklijk Conservatorium en studeerde cum laude af. Zij is eerste violiste bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Loortje treedt geregeld op met verschillende kamermuziekensembles en het strijkorkest 440Hz Strings Rotterdam. Naast educatieve projecten die vanuit het Rotterdams Philharmonisch worden georganiseerd, geeft ze ook vioolles.

Toelichting 1/2

Het strijksextet is een weinig voorkomende compositievorm in de klassieke muziek. Er bestaan dan ook vrijwel geen permanente ensembles met viool, altviool en cello in dubbele bezetting.

Luigi Boccherini schreef eind 18e eeuw een serie van zes strijksextetten, maar daarna bleef het lang stil in dit muziekgenre. De meest frequent uitgevoerde sextetten zijn geschreven door Tsjajkovsky (Souvenir de Florence), Dvořák (opus 48), Brahms (opus 18 en 36) en Schönberg (Verklärte Nacht). Ook Nikolaj Rimski-Korsakov, Darius Milhaud en Lex van Delden schreven een minder bekend geworden strijksextet, verder is het voorspel tot de opera Capriccio van Richard Strauss voor deze bezetting geschreven.

Op 13 december 2009 speelde The Hague String Variations o.a. de sextetten van Tsjajkovsky en Strauss in onze concertserie en vanavond komt dit ensemble terug met Dvořák en Brahms opus 36.

Antonin Dvořák schreef op 20-jarige leeftijd in 1861 zijn opus 1, het strikkwintet in a kl.t., nog geheel in de klassieke stijl van Haydn en Mozart. Tegen de wil van zijn ouders, die een restaurant en slagerij hadden, werd Antonin opgeleid tot organist. Omdat hij als organist geen baan kon vinden, heeft hij vanaf 1859 gedurende 11 jaar als altviolist gespeeld in een orkest van Karl Komzák. Dit orkest speelde op markten, in kiosken en cafés ouvertures, dansen en potpourri's. Vanaf 1862 musiceerde dit orkest ook in het nieuwe Praagse Interim-theater en geleidelijk aan werd het omgevormd tot een opera-orkest.

Hij bekwaamde zich als autodidact in het componeren, maar publiceerde nog niets, dit gebeurde pas na 1870. De kennismaking met Brahms rond 1874 betekende een keerpunt in zijn carrière. Op voorspraak van Brahms publiceerde de muziekuitgever Fritz Simrock een aantal van Dvořáks composities en dat leverde hem bekendheid en waardering op. In 1875 kreeg hij een stipendium van de overheid, waardoor hij al zijn tijd aan het componeren kon gaan besteden.

De periode tot 1880 was een zeer vruchtbare, waarin hij veel Slavische werken heeft gecomponeerd, zoals de Slavische Rapsodie (opus 45) en de Slavische Dansen (opus 46). In deze tijd componeerde hij ook het strijksextet opus 48, dat een sterk Slavisch karakter heeft, in het bijzonder in de beide middendelen.

Het openingsdeel heeft de standaard Allegro-sonate vorm. Het hoofdthema wordt in een liefelijk duet tussen 1e viool en 1e cello uiteengezet. De Dumka in het tweede deel is een traditioneel Slavische (Ukrainsche) volksmelodie met een melancholisch karakter. Het derde deel, Furiant, is een vurige Tsjechische dans. De finale van het sextet is een thema met vijf variaties. Het thema wordt door de altviool gepresenteerd en roept een rustige meditatieve stemming op. Brahms was opgetogen over het sextet: "Es ist unendlich schön. Diese herrliche Erfindung, Frische und Klangschönheit...."

De eerste uitvoering vond plaats in Berlijn op 19 juli 1879 ten huize van de sterviolist Joseph Joachim, die zelf de 1e vioolpartij speelde. De eerste openbare uitvoering vond ook in Berlijn plaats op 9 november 1879.

Béla Bartók componeerde zijn 44 duo's voor twee violen in 1931. Hij deed dit op verzoek van de Duitse vioolpedagoog Erich Doflein. Doflein was bezig met het

samenstellen van het "Geigenschulwerk", een zeventalig werk met meer dan 800 composities. Hij streefde naar een vernieuwing van het muziekonderwijs door naast oude werken, ook werk van moderne componisten op te nemen. Doflein had als beginsel, dat speltechniek moet worden ontwikkeld door de spelvreugde van het echte musiceren. Ook Paul Hindemith droeg aan deze uitgave bij met 'Vierzehn leichte Stücke', eveneens voor twee violen.

De 44 duo's van Bartók staan in logische volgorde van makkelijk naar steeds moeilijker. Uit pedagogische overwegingen adviseerde Bartók de chronologische volgorde aan te houden, maar voor uitvoeringen liet hij de volgorde vrij. Het zijn allemaal korte stukjes, soms duren de miniatuurtjes nog geen minuut. Ze zijn gebaseerd op tal van dansvormen, melodieën en ritmen uit de Hongaarse poesta, de Roemeense en Slowaakse heuvels en uit Servië en Transsylvanië.

In 1932 werd het "Geigenschulwerk" gepubliceerd en in 1933 verscheen er ook een losse uitgave van de 44 duo's.

Voor de niet-violisten zijn deze stukken lang onbekend gebleven. Pas in 1971 verscheen de eerste integrale opname door de violisten Sándor Végh, die Bartók persoonlijk goed gekend heeft en Albert Lysy. Deze uitvoering is later ook op CD uitgebracht.

Toelichting 2/2

Johannes Brahms schreef zijn strijksextet opus 36 in 1864 op 31 jarige leeftijd. Het was voor hem een manier om afstand te nemen van een onmogelijke liefdesrelatie, die vijf jaar daarvoor al gestrand was.

In 1858 ging Brahms op uitnodiging van de violist Joseph Joachim naar Göttingen en logeerde daar bij Julius Otto Grimm, een koordirigent en componist die hij in Leipzig had leren kennen. Naast Joachim en Grimm maakte ook Clara Schumann deel uit van de intieme vriendenkring van Brahms. De jonge Brahms was tijdens de ziekte en het overlijden van Robert Schumann een grote steun voor de familie Schumann geweest. Na de dood van Robert in 1856 ontstond er een liefdesrelatie met de veertien jaar oudere Clara. Hoewel Clara besloot geen nieuwe huwelijksrelatie aan te gaan, bleef ze tot haar dood in 1896 een intense vriendschap met Brahms onderhouden.

Tijdens zijn verblijf in Göttingen bij de familie Grimm maakte Brahms kennis met Agathe von Siebold, een vriendin van de echtgenote van Grimm. Agathe was een zeer talentvolle jonge sopraan. Joseph Joachim vergeleek haar "zauberhafte Stimme" met de klank van een Amati viool. De familie Grimm heeft er alles aan gedaan om een verbintenis tussen Johannes en Agathe tot stand te laten komen. Toen het voor iedereen duidelijk was dat het klikte tussen die twee drong Grimm er op aan, dat ze zich gingen verloven. Op dat punt haakte Brahms af, hij wilde geen huwelijk aangaan en schreef aan Agathe: "Ich liebe dich, ich muss Dich wiedersehen! Aber Fesseln tragen kann ich nicht! Schreibe mir, ob ich wiederkommen soll. Dich in meine Arme schliesen, Dich zu küssen, Dir zu sagen, dass ich Dich liebe.....". Agathe was diep beledigd en heeft de contacten verbroken en ze hebben elkaar nooit meer gezien. Ze heeft waarschijnlijk het motto van Brahms "Frei aber froh" niet serieus genoeg genomen. Brahms stond op zijn zelfstandigheid en is dan ook nooit in het huwelijk getreden.

Enkele jaren later koesterde Brahms nog steeds diepe gevoelens voor haar. Hij had het nodig om op één of andere manier symbolisch een punt achter deze verbroken relatie te zetten. Dat gebeurde in het strijksextet opus 36. Aan het einde van maat 162 van het eerste deel citeert hij driemaal haar naam in noten A-G-A-H(B)-E met onder de laatste H-E de D omdat de T in het notenschrift niet bestaat. De passage is ongeveer na 2 ½ minuut vanaf het begin te beluisteren. In een brief aan de zanger Josef Gänsbacher schreef hij hierover: "Da habe ich mich von meiner letzten Liebe frei gemacht".

Het werk begint met liefelijk zacht en lyrisch deel - Allegro ma non troppo - na het prachtige melodieuze 2e thema in de cellopartij klinkt driemaal het A-G-A-(T)H-E motief alsof Brahms de naam van zijn geliefde van de daken wilde schreeuwen.

Het scherzo is wat broos en ingehouden en laat een delicate interactie tussen de instrumenten horen. De uitgelaten middensectie contrasteert hiermee enorm.

Het Adagio is opgebouwd als een thema met vijf variaties.

Het laatste deel – Poco Allegro – is heel energiek. Het zangerige eerste thema heeft wat karaktertrekken vanuit de volksmuziek.

Het sextet werd in april 1866 uitgegeven en de eerste uitvoering vond plaats op 11 oktober van dat jaar in Boston (Massachusetts) en vervolgens was de eerste Europese uitvoering midden november 1866 in Zürich.

Leo van Wijk
december 2011

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. W.J. Bömer

E-mail: nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. W. Molendijk

E-mail: harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. H. van Manen-Aartsen

E-mail: ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. L. van Wijk

E-mail: putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. H. W. de Wit

E-mail: zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. R.G. Lemmens

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 415593
Guido Gezellelaan 36, 3842 XM Harderwijk

financiën
dhr. H. Berkouwer

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0577 411242
Hertlaan 3, 8076 PG Vierhouten

concertcoördinator:
dhr. R.A. Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. M. de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

websitebeheer en
Randmeerconcertbrieven:
dhr. A.P. Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.

reservering concerten door abonenthouders, zie website

Adressen van de concertlocaties:

Lukaskerk
Van Asch van Wijklaan 69
3853 KV Ermelo

Oude Kerk
Kerkbrink 1
3851 MB Ermelo

Catharinakapel
Klooster 1
3841 EN Harderwijk

Sandton Landgoedhotel Vennendal
Vennenpad 5
8072 PX Nunspeet

Hotel NH Sparrenhorst
Eperweg 46
8072 DB Nunspeet

Kasteel De Vanenburg
Vanenburgerallee 13
3882 RH Putten

Open Haven
Kerkplein 8
3891 ED Zeewolde

Programma 2011-2012

- 1 zaterdag 17 september 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Ruysdaal Kwartet met Jeroen den Herder (cello), Gijs Kramers (altviool), Emi Oho Resnick en Joris van Rijn (viool)
- 2 zondag 2 oktober 11 en 14 uur Harderwijk Catharinakapel
YooSeon Lee en Niek van Oosterom (pianoduet)
- 3 zaterdag 22 oktober 20 uur Ermelo Lukaskerk
La Rondine (blaaskwintet & piano) met Mariken Zandvliet (piano), Arco van Zon (hobo), Jeannet Landré (fluit), Sergei Dovgaliouk (hoorn), Nancy Braithwaite (klarinet), Jonathan Reeder (fagot)
- 4 zaterdag 12 november 20 uur Zeewolde Open Haven
Apollo Ensemble grote bezetting met 14 musici en Thomas Oltheten (fagot) *'Viel Spaß mit Mozart & Haydn'*
- 5 Zondag 27 november 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Pieter Jan Belder (klavecimbel) met o.a. *'Goldbergvariaties'* van J.S. Bach
- 6 Zondag 8 januari 14 uur Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
The Hague String Variations met o.a. Loortje van den Brink en Max Haft (viool), Hannah Shaw en Veronika Lénártová (altviool), Clotilde Lacroix en Adrien Chosson (cello)
- 7 Zaterdag 21 januari 20 uur Ermelo Lukaskerk
Amsterdam Ensemble met Eildert Beeftink (piano), Julia Tom (cello), Michael Hesselink (klarinet), Rosanne Philippens (viool)
- 8 zondag 5 februari 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Felicia van den End (fluit) en Gwyneth Wentink (harp)
- 9 Zondag 19 februari c 11 en 14 uur Harderwijk Catharinakapel
Folke Nauta (piano) en Eva Stegeman (viool) met Huib Ramaer als verteller
- 10 zaterdag 3 maart 20 uur Zeewolde Open Haven
Hexagon Ensemble met Wout van den Berg (fluit), Bram Kreeftmeijer (hobo), Arno van Houtert (klarinet), Christiaan Boers (hoorn), Marieke Stordiau (fagot), Frank Peters (piano), Christine Ewert en Carol Linssen (acteurs) *'De lady Macbeth van Mtsensk'* van D. Sjostakovitsj
- 11 zaterdag 17 maart 20 uur Ermelo Oude Kerk
Rubens Kwartet met Sarah Kapustin en Tali Goldberg (viool), Roeland Jagers (altviool), Joachim Eijlander (cello)
- 12 zaterdag 31 maart 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Willem Brons (piano)

Randmeerconcerten 2011-2012 - bestelformulier voor abonnementen

dhr. en/of mevr. _____

adres _____

postcode en plaats _____

telefoon _____

e-mail *) _____

*) indien u de gratis Randmeerconcertbrief per e-mail wilt ontvangen

Bestelt hierbij:

_____ abonnement(en) voor 7 concerten à € 112,- in totaal € _____
(u hoeft niet aan te geven welke 7 concerten van de 12 concerten u wilt bezoeken)

_____ passe-partout(s) voor alle 12 concerten à € 168 in totaal € _____

_____ vriendenbijdrage(n) à €20 (of meer) per persoon in totaal € _____
(u dient zich elk jaar opnieuw op te geven)

totaal € _____

En (gelieve uw keuze aan te geven door een kruisje in het vakje)

machtigt de St. Randmeerconcerten om dit totaalbedrag éénmalig af te schrijven van

rekening _____

t.n.v. _____

te _____

maakt dit bedrag over naar rekening 3177.78.722 t.n.v. St. Randmeerconcerten te Vierhouten

plaats en datum: _____

handtekening voor akkoord: _____

Randmeerconcerten

klinken

als kamermuziek in uw oren!

